

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

APOLOGIA THOMISTARVM,

Seu Calvinismi & Iansenismi depulsio.

P R Æ F A T I O.

Nter diversas veritatis deserte calumnias, quibus olim à Pelagianis pulsatum cum Ecclesia legimus Augustinum, hæc una cæteris acerbior, sapius, & invidiosius repetita, Sanctissimum Virum movebat, quod tanquam Manichæus palam traduceretur, quasi plus æquo divina gratia, in præjudicium libertatis, faceret. Non poterat Vir Sanctus dissimulare calumniam, & prostratos fidei hostes alloquens, quibus vana sine viribus ira, & una ad conviciandum vox supererat: Vobis (inquit) tam malitiosum venenum antiqui serpentis irrepsit, ut & Catholicos horrore Manichæi nominis infamatis. Et Iuliano, hæreticâ, id est perfrictâ fronte, insultanti, impropere, solitum nefario vocabulo terrere imperitos, cum diceret, ne igitur vocentur hæretici, fiunt Manichæi.

Nihil habet Schola Thomistica majus, quam ut in his de gratia & libero arbitrio disputationibus, D. Augustinum magistrum audiat, nec ab ea doctrina, quam totis viribus defendit, & cui immortuus est, vel latum unguem recedat. Sed aliud etiam unde nihilo minus glorie in Scholam nostram redundat, licet addere, quod D. Augustino, nedum doctrinæ, sed & calumniarum consortio jungitur, hoc enim habet cum suo Magistro commune, ut consensionis doctrinæ cum hereticis, ab æmulis accusetur.

Quamprimum libris editis vulgata est calumnia, quam vix unquam S. Augustini, & D. Thomæ Discipuli, sibi importari potuisse credidissent, egregie depulsa est, plurimorum operâ, ut erat res facilis: & inter præcipuos, Collegij Salmanticensis Theologus, & Ioannes à S. Thoma, ita argumenta omnia contriverant, ut ea calumnia, cum tota lite profligata videretur, nihilque ultra esse metuumdum, quam ut Adversarij, suæ famæ potiùs quam nostræ causæ nocerent: si eandem accusationem cum suis argumentis, quibus non tam fidem, quam fucum facerent, instaurarent. Suadebat etiam post ista sibi temperaturos, quod neminem lateret, hanc accusationem consensionis cum Calvino, à sola amoliendi Pelagianismi suspicionem necessitate proficisci. Ita enim Ripalda Societatis scriptor, minimè suspectæ fidei, & sincera, etiam ultra quam sui forsitan voluissent, ultro scripserat, ad hanc accusationem suos fuisse compulsos, necessitate defensionis, quam vix aliunde petissent. Bannez (inquit) & plerique ejus Discipuli, in publicis disputationibus, privatisque sermonibus, & scriptis, caperunt notare illam sententiam (Molina scilicet) Pelagianam. Contra nostri, ut notam Pelagianismi suæ sententiæ vitarent, objiciebant oppositæ notam Calvinismi. Sed demum, præter dubiam spem, certam etiam securitatem afferebat, quod nedum à partium studio remotis, sed ipsis etiam Adversariis probarentur, quæ inter Calvinii & suam doctrinam Thomistica discrimina designaverant, & quotquot è Societate contra Iansenianos scripserant, etiam Thomistarum patrocinium suscepissent, & ab eorum Schola omnem Calvinismi, & Iansenismi suspicionem depulissent.

Verum ut cogitationes hominum, & ipsi homines sapius fallunt, nec ulla est in Adversarij fide victoriæ spes reponenda, adhuc post ista, post tot præjudicia, quibus non ex vero hanc accusationem proficisci, ipsa Adversarij, quâ nullus gravior aut fide dignior testis haberi potest confessione, palam omnibus erat; post probatam Adversariis Thomistarum defensionem, post susceptam etiam nostræ Scholæ vindi-

APOLOGIA THOMISTARVM.

cationem, & narratam præclare operam, quâ nos à Calvinî erroribus, longissimis intervallis fecernebant; iterum tamen, atque iterum, tum libris editis; tum scriptis, & sermonibus privatis, Calvinismus objicitur. Iusta adhuc est (si Adversario fides) insignium Catholicorum suspicio, quâ nimiam sententiæ Thomistarum cum sententiâ Novatorum affinitatem timet. Iusta adhuc defensorum scientiæ mediæ petitio, qui post tam longam tot annorum altercationem, adhuc querunt, quæ sit reipsa differentia inter Adversariorum & Calvinî doctrinam, in ea præcisè dubitatione, quâ petitur, sit ne aut non sit in homine liberi arbitrij usus aliquis? inquit P. Annatus, libro pro defensione scientiæ mediæ

*Disp. 4.
cap. ult.
§ 110.*
Tolosæ edito.

Sed mecum sensuros cordatos viros non dubito, quibus hæc ars negandi & affirmandi, pro ratione temporum, probari non potest, justiore D. Thomæ Discipulos habere exoptulandi rationem, quod cum in causa Iansenij, eos in diversam à Calvinî erroribus sententiam abire contendant, & inde tam longo intervallo distare, ut terræ potius cælum sociari possit, quàm adeo diversa placita in unam sententiam convenire; adhuc Calvinismum impropere Thomistis, à quibus, si fas est credere, pene Calvinus prodierit, & quibus Trivisus jure societatis suppetias laturus, sese patronum adjunxerit.

Quod olim, cum primùm exorta est inter D. Thomæ & Molinæ discipulos disceptatio, objiceretur nostræ sententiæ cum erroribus Calvinî consortium, non admodum agrè tulimus; agnovimus defensionis necessitatem, argumentum suggestisse, & ejusmodi esse, qualia objici solent plurima, quæ nec sudore nec labore egeant ut solvantur. Quod post exortas Iansenianorum cum Molinæ Discipulis concertationes, Molinistæ Thomistarum causam agerent, & remotissimos esse à Iansenij partibus contenderent, plurimùm gratulabamur; & ita nobiscum reputabamus, vexationem dedisse intellectum, & hoc saltem Adversarios reportasse commodum ex concertationibus cum Iansenianis, ut Catholicam esse Thomistarum sententiam, justamque defensionem, & agnoscerent, & probarent.

Verùm post agnitam, ac probatam, defensionemque nostræ Scholæ doctrinam, & recensita, ac veluti digito designata, plurima inter Calvinum & nostros discrimina, iterum nobis ex Calvinismo conflari invidiam, id sanè nedum Thomistæ, sed quidquid est eruditorum hominum, quibus veritas cordi est, agrè ferent; & agnoscent quod aliquando Ripalda dixit, accusationem non ex sententiâ quæ animo sedeat, sed ex necessitate defensionis proficisci, vel ad creandam insontibus apud vulgus invidiam; & demum nullam, cum de Calvinismo Thomistis objecto agitur, Adversariis habendam fidem, à qua exciderint, eâ scribendi ratione, quæ toties pro ratione temporum sententiam mutat.

Cum primùm Theologiæ cursum parare cœpi (anni circiter septem inde elapsi sunt) jam tum Apologiam Scholæ nostræ, & vindicias meditabar, & quarto Tomo primæ editionis pollicitus sum: sed fuit apud me plurimùm dubitandi locus, ne periculum esset, si eorum cursum interciperem, qui egregiè causam Thomistarum agebant. Sed postquam eò progressi sunt, & adeo calcata est via, ut nullum periculum sit, eos aut revocaturos gradum; aut negaturos eam iniivisse viam, opere pretium visum est, & opportunum tempus, quò fidem promissorum absolverem, & in defensionem Scholæ nostræ ostenderem, quò tandem pervenissent. Sanè eo pervenerunt, ut causam nostram egregiè promoverint, nec felicius unquam, quàm à Molinistis, Thomistæ defensi sunt; non perfunctoriâ, aut levi operâ, sed toto quo valebant conatu; quod mirari (erudite Lector) desine; ita enim eorum res postulabant, etsi forsitan non ad eam suæ fame consultum sit; vix enim ea scribendi ratio, eruditus virus probari poterit, quæ neget & affirmet, accuset & defendat, ut varij affectus animi, aut temporum, & rerum occasiones impellunt.